

آموزه‌های بازآفرینی شهری پایدار (مفاهیم)؛
پروژه بازآفرینی محله یاری ایران (میا): ۳

معرفی مفاهیم پیشاهنگ؛
اتاق، سر، دخیلان اولین، دومین و...
(دخیلان تسهیلگر)

شرکت مادر تخصصی عمران و بهسازی شهری ایران

بهار ۱۳۹۶

سرشناسه: پیران، پرویز، ۱۳۳۹-

عنوان و نام پدیدآور: معرفی مفاهیم پیشاهنگ: کتاب سوم: دخیلان اولین، دومین و... (دخیلان تسهیلگر)/ نویسنده پرویز پیران؛ به کوشش مهسا سحرخیز؛ زیر نظر دفتر مطالعات کاربردی و امور ترویجی؛ [برای] وزارت راه و شهرسازی شرکت عمران و بهسازی شهری ایران (مادر تخصصی). مشخصات نشر: تهران: سازمان عمران و بهسازی شهری، ۱۳۹۶.

مشخصات ظاهری: ۵۸ ص: نمودار

فروسی: آموزه‌های بازآفرینی شهری پایدار (مفاهیم)؛ پروژه بازآفرینی محله‌یاری ایران (میا)؛ ۳.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۹۲۱-۳۲-۲

وضعیت فهرست نویسی: فیا.

یادداشت: کتاب: ۱ ص: ۱

موضوع: محله‌ها - مشارکت شهروندان

موضوع: Neighborhoods--Citizen participation

موضوع: محله‌ها - ایران - مشارکت شهروندان

موضوع: Neighborhoods - Iran -- Citizen participation

موضوع: نوسازی شهری - مشارکت شهروندان

موضوع: Urban renewal -- Citien participation

شناسه افزوده: سحرخیز، مهسا، ۱۳۷۰-

شناسه افزوده: شرکت مادر تخصصی عمران و بهسازی شهری ایران

شناسه افزوده: شرکت مادر تخصصی عمران و بهسازی شهری ایران: دفتر مطالعات کاربردی و امور ترویجی

شناسه افزوده: سازمان عمران و بهسازی شهری

شناسه افزوده: آموزه‌های بازآفرینی شهری پایدار (مفاهیم)؛ پروژه بازآفرینی محله‌یاری ایران (میا)؛ [ج. ۳].

رده بندی کنگره: ۱۳۹۶ ج. ۳ / ۹۵۱ / HT

رده بندی دیویی: ۳۰۷/۷۶

شماره کتابشناسی ملی: ۴۷۰۴۲۱۳

جمهوری اسلامی ایران
وزارت راه و شهرسازی

وزارت راه و شهرسازی
مرکز مهندسی شهری ایران
تهران

آموزه‌های بازآفرینی شهری پایدار (مفاهیم): پروژه بازآفرینی محله یاری ایران (میا): ۳
عنوان کتاب: معرفی مفاهیم پیشاهنگ: کتاب سوم، دخیلان اول، دومین و... (دخیلان تسهیلگر)
نویسنده: پرویز پیران

به کوشش: مهسا سحرخیز

زیر نظر: دفتر مطالعات کاربردی و امور ترویجی

صفحه آرایی: مهسا سحرخیز

چاپ نخست: بهار ۱۳۹۶ شمارگان: ۱۰۰۰

قیمت: ۸۵۰۰۰ ریال

دفتر مرکزی: تهران - میدان ونک - خ شهید خدای - پ ۵۱

تلفن: ۰۲۱-۸۷۷۸۸۸۶-۰۱ نمابر: ۰۲۱-۸۷۷۹۸۹۲

پست الکترونیکی: motaleatekarbordi@gmail.com

وبسایت: www.udrc.ir

استفاده از اطلاعات این کتاب با ذکر منبع بلامانع است.

تمامی حقوق برای ناشر محفوظ است.

پیشگفتار

بر مبنای فرهنگ معماری شهر سازی امروز، با درس گرفتن از تجربه‌های بهسازی و نوسازی پشت سر گذارده شده، بازآفرینی شهری و ارتقاء کیفیت زندگی در شهر تحقق نخواهد یافت جز از طریق هم‌افزایی و همسویی تمامی بخش‌های شهر. بران این عرصه که به طور قطع می‌بایست در چارچوب راهبری فراگیر و مدیریتی یکپارچه انجام شود. مفهوم بازآفرینی شهری به سبب در داشتن توانان ابعاد متنوع محیطی، اجتماعی، اقتصادی، با مفهوم توسعه پایدار، پیوندی استوار دارد. اگرچه یکسان نبودن چگونگی و نوع هم‌افزایی و عامل کنشگران عرصه‌های کالبدی، اجتماعی و اقتصادی امری بدیهی است و از این رو بر سر هر زمین و محیطی ساختار ویژه خود را می‌طلبد.

مردم، بر کنار از تمامی مسائل پیش‌گفته، باید به عنوان محور اصلی و مهم‌ترین رکن تمامی برنامه‌ها و پروژه‌ها به شمار آیند و مورد توجه قرار گیرند. از این روی هر سه بخش یا نیروهای پیش‌برنده‌ی فرایندهای یاد شده، یعنی دولت، بخش عمومی (بویژه شوراهای و شهرداری‌ها) و بخش خصوصی، باید در کنار مردم با هماهنگی کامل و همراهی یکپارچه، بویژه در زمینه‌ی رویکردها و سیاست‌ها به کنش پردازند و در عین حال نقش‌های ویژه خود را نیز فراموش نکرده و به بهترین شکل آن را ایفا کنند.

حیاتی شدن جستجوی راهکارهای خلاق، نوآورانه، کارآمد، عملیاتی و تحقق‌پذیر برای تقویت و نهادینه کردن مفاهیم کلیدی از جمله کیفیت، مشارکت پویا و واقعی، آن هم در عرصه‌های تخصصی و مدیریتی، به همراه تأکید بر نقش بی‌بدیل دولت در تمامی حیطه‌ها و از جمله در فراهم آوردن زمینه‌ها و ابزار لازم، اموری غیر قابل انکارند.

شرکت مادر تخصصی عمران و بهسازی شهری ایران با درک شرایط حاضر و در جایگاه نهادی بنیادی، ارتقاء کیفیت حیات شهری در دولت و به عنوان محوری‌ترین تسهیلگر، بر آن است تا به ساده‌ترین شیوه ممکن، مفاهیم، تجارب و دستورالعمل‌های حوزه تخصصی بازآفرینی شهرن پایدار را در دسترس تمامی کنشگران این حوزه قرار دهد. مجموعه در پیش رو بخش از کار مطالعاتی ارزشمندی است که توسط استاد ارجمند جناب آقای دکتر پرویز پیران تحت عنوان «نامه جامع آموزش چند روشی و چند منظوره» به درخواست این شرکت به فرجام رسیده و در پنج مجلد به چاپ رسیده است. ضمن سپاس فراوان از استاد محترم که با دقت نظر و توجه ویژه، حاصل تجربه و دانش سالیان خود را در اختیار ما و همه علاقمندان و تلاشگران این راه قرار داده‌اند، آرزو مندیم گاهی از دیدگاه‌های تمامی خوانندگان و متخصصان گرانقدر هستیم.

شرکت مادر تخصصی عمران و بهسازی شهری ایران

فهرست

پیشگفتار

برای تبرک

الف	سر سخن
۱	دخیلان
۷	تجزیه و تحلیل دخیلان
۱۸	آموزش در رابطه با چه موضوعی است و برای چه صورت می گیرد؟
۲۱	واکاوی خشونت برخی دخیلان بر علیه برخی دیگر
۲۱	انواع دخیلان و زیرمجموعه هر یک
۲۳	تسهیلگری
۲۴	تسهیلگری چیست؟
۲۶	اصول تسهیلگری
۳۱	اهمیت تنوع دیدگاه‌های موجود
۳۸	گام‌های هشت گانه
۳۹	اکنون در میدان عمل
۴۰	برنامه‌ریزی اقدام یا عمل (کنش)
۴۸	منابع